

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4099/2019
09.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Иван Ћаловић, адвокат из ..., против туженог Предузећа „ЂАК“ ДОО Београд, кога заступа Предраг Јовановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и исплати накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 129/18 од 08.11.2018. године, у седници одржаној 09.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 129/18 од 08.11.2018. године у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 266/16 од 23.10.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи решење о отказу уговора о раду туженог од 10.08.2016. године којим јој се отказује уговор о раду са припадајућим анексима. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој услед престанка радног односа без правног основа код туженог на име накнаде штете исплати 415.764,02 динара који износ одговара износу до 14 просечних нето зарада који износ би тужилца остварила да је била на раду код туженог са законском затезном каматом почев од суђења до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 129/18 од 08.11.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено као незаконито решење туженог од 10.08.2016. године којим је тужилци отказан уговор о раду са припадајућим анексима. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставовима другом и трећем и предмет у тим деловима враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену у ставу првом изреке, тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је према уговору о раду од 21.10.2014. године засновала радни однос на пословима продавца у малопродајном објекту туженог прве категорије у ..., а анексима уговора о раду распоређена на послове касира у малопродајном објекту Тужени је решењем од 10.08.2016. године тужили отказоа уговор о раду због непоштовања радне дисциплине и то недостављања одговарајуће потврде о привременој спречености за рад на основу члана 103. Закона о раду. У образложењу наведеног решења наведено је да запослена почев од 25.07.2016. године не долази на посао; да је усменим путем обавестила пословођу да на посао не долази због привремене спречености за рад услед болести; да је 30.07.2016. године по протеку законског рока доставила послодавцу потврду о привременој спречености за рад, али да се иста односила на друго лице, због чега је накнадно 03.08.2016. године донела исправну потврду о привременој спречености за рад; да је тужила прекршила прописану радну дисциплину тиме што није доставила потврду о привременој спречености за рад у року од три дана у складу са Законом о раду и чланом 97. тачка 3. Правилника о раду, већ је први пут доставила 30.07.2016. године што указује на немаран однос запослене према радним обавезама. Решењу о отказу уговора о раду претходило је достављање упозорења о постојању разлога за отказ од 01.08.2016. године на које се тужила изјаснила 05.08.2016. године којим је оспорила постојање разлога за отказ јер је пословођа обавештен о привременој спречености за рад.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду закључујући да је тужила потврду о привременој спречености за рад доставила послодавцу по истеку за то предвиђеног законског рока.

Супротно, другостепени суд је закључио да недостављање потврде у року прописаном чланом 103. став 1. Закона о раду не доводи аутоматски до отказа уговора о раду већ да то зависи од околности сваког појединачног случаја. У конкретном случају тужила је одмах обавестила свог непосредног руководиоца и доставила потврду о привременој спречености за рад петог дана од дана спречености за рад која је издата од стране изабраног лекара па је оценио да је, тужила оправдала изостанак са посла које је тужени морао узети у обзир и прихватити га.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Према члану 179. став 3. тачка 2. Закона о раду послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. овог закона. По члану 103. став 1. истог закона запослени је дужан да најкасније у року од три дана од дана наступања привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању о томе достави послодавцу потврду лекара која садржи време очекиване спречености за рад.

Према уговору о раду закљученом између парничних странака у члану 17. тачка 3. прописано је да је запослени дужан да у случају непредвиђеног изостанка са посла одмах или најкасније у року од 24 сата од настанка спречености о разлогу обавести непосредног руководиоца у року поднесе потврду о почетку боловања а по повратку на рад оправда изостанак.

У овом случају, тужила је одмах обавестила послодавца о својој спречености за рад како би он могао благовремено да реагује и омогући да се процес рада несметано обавља. Рок за достављање потврде о спречености за рад прописан у члану 103. Закона о раду није преклузиван рок јер његовим пропуштањем не настаје „аутоматски“ отказ зато што достављање ове потврде зависи од природе болести, односно тренутног здравственог стања запосленог. Због тога недостављање потврде у року од три дана, по правилном закључку другостепеног суда не представља оправдан разлог за отказ у смислу члана 179. Закона о раду и члана 4. Конвенције МОР-а број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца. Пропуст радника да о одсуству и разлозима одсуства обавести надлежни орган не може представљати основ за престанак радног односа због неоправданог изостанка са посла уколико је то одсуствовање било оправдано. У том смислу чињеница да је тужила петог, а не трећег дана доставила туженом потврду о привременој спречености за рад не може представљати основ за престанак радног односа јер је тужила због болести била оправдано одсуства о чему постоје и дознаке лекара (по повратку на рад оправдан је изостанак). Посебно када се има у виду да је она одмах обавестила свог непосредног руководиоца о разлозима одсуства.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић